

Länsstyrelsen, Västernorrlands avsiktsförklaring vad gäller trafiksäkerhet

Länsstyrelsens avsikt

Länsstyrelsen arbetar såväl i sin myndighetsroll som i sin roll med länsutveckling med en rad frågor som i större eller mindre grad berör trafiksäkerhetsaspekter. Förutom att vi vill säkra de egna transporterna vill vi nu under kommande år i högre utsträckning än tidigare fokusera på trafiksäkerhetsaspekterna i vårt arbete i länet. Vi gör det för att antalet dödsolyckor och svårt skadade i länet alltjämt är på en hög nivå och 2003 till och med ökat i länet (jfr bilagor). Samtidigt blir detta ett bidrag till den nationella samlingen för trafiksäkerhet, d v s ett led i arbetet med O-visionen.

Områden och strategier för att uppnå vår avsikt

Övergripande

Länsstyrelsen samordnar de statliga intressena i länet och vill tillvarata också länets och länsinvånarnas intressen. I detta arbete är länsstyrelsen starkt engagerad i planering och byggande av exempelvis Botniabanan, Ådalsbanan, Mittbanan och E 4 syd. Sådana infrastruktursatsningar har stor regional betydelse men innebär också fördelar ur trafiksäkerhetsaspekter, genom att det finns tillgång till trafiksäkrare lösningar och möjlighet till kollektivt resande.

Länsstyrelsen verkar också för utveckling av länets tre flygplatser.

Kommunikationsplanering

Länsstyrelsen ansvarar för att ta fram och fastställa länstransportplan, som bland annat innehåller trafiksäkerhetsåtgärder på det regionala vägnätet i länet. Länstransportplanen innehåller även bidrag till kommuner för trafiksäkerhetsåtgärder på det kommunala vägnätet. Arbetet består i att fördela den ekonomiska planeringsramen mellan investeringar och trafiksäkerhetsåtgärder samt besluta om vilka trafiksäkerhetsprojekt och vägobjekt som ska genomföras i länet. För den nu aktuella länstransportplanen har länet tilldelats av regeringen och samarbetsparterna, det belopp vi föreslagit nämligen 464 mkr för åren 2004-2015. Länsstyrelsen väljer att avsätta ca 40% av denna planeringsram till trafiksäkerhetsåtgärder. Det är en högre andel än för tidigare planeringsperiod just för att stärka trafiksäkerhetsarbetet i länet. (I vilket utsträckning planen genomförs är ytterst beroende av om Riksdagen anvisar årliga anslag till länet i enlighet med planeringsramen eller inte).

Hållbar samhällsplanering och boende

Trafiksäkerhetsaspekter bör ingå i kommunernas arbete med översiktsplaner, detaljplaner m.m. där samråd med länsstyrelsen normalt sker. Länsstyrelsen hanterar också diverse vägärenden, samt ärenden knutna till planering av järnvägar, förbättringar, nya dragningar m.m. Dessutom deltar länsstyrelsen ofta i referensgrupper inför väg- och järnvägsprojekt och i andra arbetsgrupper där diskussioner om både gång- och cykelvägar, rastplatser m.m. ingår. Samhällsplanering är ett viktigt verktyg för att nå de nationella och regionala miljömålen med anknytning till trafiksäkerhet. Detta gäller speciellt *God bebyggd miljö*, som är ett av Västernorrlands profilmål.

Skyddade naturområden

Länsstyrelsen har enligt miljöbalken ett förvaltnings- och tillsynsansvar för länets statligt skyddade områden till exempel nationalparken och naturreservaten. Inom detta arbete vill länsstyrelsen nu utveckla tillgängligheten till dessa områden genom att erbjuda bra och trafiksäkra anslutningsvägar och parkeringsmöjligheter inom de ekonomiska ramar vi kan disponera.

Alkohol och droger

Länsstyrelsens uppgifter enligt alkohollagen är att ge råd och stöd till kommunerna samt att utöva tillsyn över lagens efterlevnad i kommunerna. Länsstyrelsen disponerar också vissa utvecklingsmedel som vi fördelar till kommunerna för att stödja deras alkohol- och drogförebyggande arbete. Länsstyrelsen har numera också inrättat en tjänst som länsamordnare i alkohol- och drogfrågor (särskild projekt). Denne arbetar bl a med att skapa nätverk för de som arbetar med drogförebyggande arbete i länet. I detta arbete ingår frågor om alkohol, droger och trafik.

Till länsstyrelsen är knutet dels ett Regionalt råd för alkohol och drogfrågor dels ett Ekobrottsråd. I förstnämnda rådet ingår representanter från kommunerna, landstinget, polisen, skattemyndigheten samt länsstyrelsen. Rådets uppgift är att arbeta för en samsyn på alkohol- och drogområdet samt för minskad konsumtion av alkohol och droger.

I Ekobrottsrådet, som leds av landshövdingen, ingår myndighetschefer i länet inom rättsväsendet, tull och skatteområdena. Här prövas och tas ställning till samordnande insatser som förebygger brott även inom trafikväsendet.

Alkolås

Länsstyrelsen har möjlighet att mot avgift tillhandahålla alkolås till bilförare som har gjort sig skyldig till trafiknykterhetsbrott. Länsstyrelsen vill arbeta för att öka acceptansen för och användning av dessa alkolås till bilförare med alkoholbesvär i länet.

Trafikföreskrifter

Länsstyrelsen beslutar om lokala trafikföreskrifter. Länsstyrelsens utgångspunkt är att hastigheten på länets vägar skall vara anpassad till trafiksäkerheten, framkomligheten och miljön. Det är således olika faktorer som ligger till grund för hur hastighetsgränserna sätts. När länsstyrelsen vid en ansökan utreder frågan om lämplig hastighetsgräns på en väg så tas bl a hänsyn till om det finns skolor eller andra platser där barn befinner sig nära vägen eller om platsen har karaktär av tätbebyggt område där bilar blandas med gående och cyklister. Länsstyrelsen lägger också vikt vid att begränsningen skall framstå som motiverad

för fordonförare för att den skall respekteras. Länsstyrelsens föreskrifter kan avse hastighetsbegränsningar utanför tätbebyggt område med lägre hastighet än bestämmelserna om bashastigheten 70 kilometer per timme och lägre hastighet än 90 och 110 km/h som tidigare beslutats av Vägverket.

Körkortstillstånd

Länsstyrelsen prövar ansökningar om körkortstillstånd. Vid bedömningen om en person skall meddelas körkortstillstånd prövas sökanden avseende sjukdom, trafiknykterhetsbrott, olovlig körning och pålitlighet i drog- och nykterhetskänslighet och allmän laglydnad.

Omprovning av körkorts innehav

Länsstyrelsen prövar länsinvånarnas innehav av körkort. Ett körkortsingripande kan innebära varning eller återkallelse. En återkallelse kan bero på hastighetsöverträdelse, trafiknykterhetsbrott, vårdslöshet i trafik, opålitlighet i drog- och nykterhetskänslighet, sjukdom, upprepade trafikförseelser, allmän brottslighet. Länsstyrelsen deltar också i försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse (alkolås). Länsstyrelsen prövar frågan om körkortshavaren skall beviljas alkolås i stället för att körkortet skall återkallas (jämför ovan).

Yrkesmässig trafik

Länsstyrelsen meddelar tillstånd till yrkesmässig trafik i länet. Vid tillståndsgivningen skall den personliga lämpligheten av att bedriva yrkesmässig trafik och yrkeskunnandet prövas. Länsstyrelsen bedriver också tillsyn över tillståndshavare där förseelser avseende rattnykterhet och kör- och vilotider beaktas och kan leda till indragning.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen har tagit fram ett långsiktigt program för älgstammens utveckling i Västernorrlands län. I denna tas också upp åtgärder för att minska älgolyckorna i trafiken, bl a

- länets älgstam bör lokalt eller i delar av länet minskas ytterligare. Vid de distriktsvisa tilldelningarna bör större hänsyn tas till kända lokala förhållanden vad gäller älg tillgång, älgvandringar och trafiknätet. Koncentrationer eller grupper av älgar, som bedöms trafikfarliga längs vintervägarna, bör kunna bli föremål för riktad avskjutning eller skydds jakt
- uppsättning av viltstängsel, typ nätstängsel, i anslutning till länets vägar med kända olycksrisker bör fortsätta
- siktröjning utmed vägar med kända olycksrisker.
- Information till olika intressenter i samhället bör ges för att söka få ner olyckorna i länet genom att t ex ytterligare viltstängsel sätts upp, att fortsatt siktröjning utmed vägarna sker m m.

Länsstyrelsens egna transporter m m

Länsstyrelsen vill se till att våra egna transporter har förutsättningar att genomföras på ett trafiksäkert sätt. Länsstyrelsens personal skall vid tjänsteresor vara föredöme i att använda bilbälte, vara nyktra, hålla hastighetsgränser och säkra eventuell last.

Länsstyrelsen har för närvarande tolv egna tjänstebilar som frekvent nyttjas av anställda för tjänsteresor. I genomsnitt körs 36 000 mil per år.

Länsstyrelsen kommer vid kommande upphandling av tjänstebilar att diskutera möjligheten att förse tjänstebilarna med bältespåminnare i båda framsätena och inför framtida upphandlingar diskutera frågan om alkolås.

Länsstyrelsen kommer även i fortsättningen att satsa på trafiksäkra och välservade fordon, dubbade vinterdäck och utbildning vid halkbana för personalen

Länsstyrelsen skall göra sin avsiktsförklaring känd hos berörda myndigheter, kommuner m fl i länet. Den skall givetvis också vara känd bland länsstyrelsens personal. Informationen till personalen skall också avse bilbältesanvändning av förare och passagerare, hastighetsgränser, trafiknykterhet och lastsäkring.

Händelseutveckling och statistik

Länsstyrelsen kommer fortsättningsvis närmare följa utvecklingen av dödsolyckor och svårt skadade i trafiken i länet. Sänks ej dessa tal måste nya åtgärder prövas.

Härnösand i november 2004

Gerhard Larsson
Landshövding

Bilagor
Utveckling av trafikolyckor
Antal personer dödade i trafikolyckor
Antalet allvarligt skadade i trafikolyckor